

ŹRÓDŁA SPOSTRZEGANIA WŁASNEJ SKUTECZNOŚCI A POSTAWY WOBEC AGRESJI U OSÓB ODBYWAJĄCYCH KARĘ POZBAWIENIA WOLNOŚCI

Sources of self-efficacy towards aggression attitudes of prisoners

Gęca Adrian

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Wydział Teologii

Instytut Nauk o Rodzinie

Seminarium: Opieka społeczna, paliatywna i hospicyjna

Promotor: ks. dr hab. Mirosław Kalinowski, prof. KUL

CHARAKTERYSTYKA ZMIENNEJ

Należy podkreślić, iż każdy gatunek na naszej planecie jest zdolny do zachowań agresywnych, bardzo często dochodzi do ich uaktywnienia podczas zagrożenia, zdobywania pokarmu, walki o względy płci przeciwnej. Agresja definiowana w psychologii jest najczęściej jako ukierunkowane zachowanie na wyrządzenie cierpienia, zadania szkody, krzywdy, cierpienia bólu lub zmartwienia innej osobie bądź istocie żyjącej, który jest motywowany do uniknięcia tego typu doznań (Frączek, 1979), (Stach, 1989), (Aronson, 1995), (Krahe, 2006), (Wojciszke, 2007).

PYTANIA BADAWCZE

Jak wyglądają związki pomiędzy źródłami spostrzegania własnej skuteczności a postawami wobec agresji u osób odbywających karę pozbawienia wolności.

1. Jakie zależności występują pomiędzy doświadczaniem **stresu** a czynnikami tworzącymi postawy wobec agresji u osób przebywających w zakładach karnych.
2. Jakie zależności występują pomiędzy doświadczaniem **sukcesów** oraz **porażek** a czynnikami tworzącymi postawy wobec agresji u osób przebywających w zakładach karnych.
3. Jakie zależności występują pomiędzy doświadczaniem **perswazji** ze strony otoczenia a czynnikami tworzącymi postawy wobec agresji u osób przebywających w zakładach karnych.

WYNIKI BADAŃ

Tabela 1. Wyniki korelacji między źródłami poczucia własnej skuteczności (pomiar za pomocą *Kwestionariusza Oceny Własnego Życia* Iwony Niewiadomskiej) a nasileniem wymiarów postawy wobec agresji (pomiar *Kwestionariuszem Postaw Skazanych wobec Agresji* Mirosława Kalinowskiego i in.) u osób odbywających sankcje izolacyjne (N=120)

Źródła poczucia własnej skuteczności	Wymiary wobec agresji:			
	Postawa	poznawczy	emocjonalny	behawioralny
Nasilenie stresu	$r=0,567^{***}$	$r=0,32^{***}$	$r=0,54^{***}$	$r=-0,27^{**}$
Nasilenie sukcesów	$r=0,314^{***}$	$r=0,18^*$	$r=0,25^{**}$	$r=0,16$
Nasilenie porażek	$r=0,391^{***}$	$r=0,12$	$r=0,36^{***}$	$r=0,15$
Nasilenie perswazji ze strony otoczenia	$r=0,345^{***}$	$r=0,16$	$r=0,32^{**}$	$r=0,14$

*** $p<0,001$; ** $p<0,01$; * $p<0,05$

WYNIKI BADAŃ

Wymiar postawy wobec agresji **koreluje dodatnio** ze wszystkimi źródłami poczucia własnej skuteczności.

Doświadczanie **sukcesów koreluje** istotnie z wymiarem **poznawczym** i **emocjonalnym** postaw wobec agresji.

Perswazja otoczenia **koreluje** istotnie z wymiarami **emocjonalnym** postaw wobec agresji.

Nasilenie sytuacji stresujących **koreluje** istotnie z **poznawczym, emocjonalnym i behawioralnym** wymiarem postawy wobec agresji.

Doświadczanie porażek **koreluje** istotnie z wymiarem **emocjonalnym** postawy wobec agresji.

LITERATURA

Frączek A. (1979). *Studia nad psychologicznymi mechanizmami czynności agresywnych*, Wrocław. Ossolineum.

Aronson E. (1995). *Człowiek istota społeczna*, (Przeł. J. Radzicki). Warszawa. Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Krahe B. (2006). *Agresja*, (Przeł. J. Suchecki). Gdańsk, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Stach R. (1989). *Zachowania agresywne*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź. Zakład Narodowy Imienia Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk.

Wojciszke B. (2007). *Relacje interpersonalne*, [W:] J. Strelau (Red.). *Psychologia. Podręcznik akademicki*. Gdańsk. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. (T. 3), (s. 147-164).

